

Kiállítás elé

Szabóné Tegzes Orsolya

A Ravasz László református püspökről szóló kiállítást közművelődési céllal hoztuk létre. Arra törekedtünk, hogy akkor is érthető és befogadható legyen az anyag, ha valaki még soha nem hallott Ravasz Lászlóról. Nem volt szándékunk tudományos igényvel belemélyedni sokrétű munkásságába, inkább egy átfogó képet akartunk mutatni róla és a korról, amelyben élt és alkotott.

A tablók az **életút** vázlagszerű bemutatásával indulnak. Ennek érdekessége az a 2 halvány oszlop a jobb szélén, ahol a kor meghatározó művészei, politikusai, egyházfői, egyszóval híres emberei szerepelnek névvel felsorolva. Ezzel csak azt próbáltuk illusztrálni, hogy a maga 93 évével Ravasz László micsoda hihetetlen időnek volt tanúja / részese / alakítója. Az **Erdély** című tabló az ifjúkort, a tanulmányokat, a készületi időt taglalja. A **Dunamellék** a püspöki szolgálati helyszínének bemutatása, mely magyar református egyház életében kiemelt jelentőséggel bír. Püspöki tevékenységének jobb megértéséhez úgy éreztük, szükség van a két világháború közötti **Magyarország** helyzetének megismerésére, ezért történészek segítségét igénybe véve következik 2 történelmi tabló, majd Ravasz László munkásságának meghatározó csomópontjai: **püspöksége**, közéleti szerepvállalása, **irodalmi** tevékenysége, külön szót ejtve a **prédikátorságáról**, a **rádiószónoki** munkásságáról. Külön fejezetet szenteltünk az **1956-os** eseményeknek, benne Ravasz László szerepének. Mivel a kiállítás egy **leányfalui** nyertes pályázatnak köszönhetően jött létre, nem hagyhattuk ki ezt a települést, ahol Ravasz László évtizedeket töltött, először nyaralóként, majd állandó lakosként. Írásaiból igen nehéz volt válogatni, annyira időszerűek még ma is, szinte bármit olvastunk tőle, úgy éreztük, bele kell tenni. Végül mégis egy, a reformáció emlékünnepére készült igehirdetése áll az **Írások** című tablón, mivel a kiállítás 2017-ben, a reformáció 500. évfordulóján készült. Rövidebb gondolatai is szerepelnek ezen a tablón, illetve a többi tabló fejezetcímeihez egy-egy gondolatot választottunk.

A kiállítás reményeink szerint iskolákba, gyülekezetekbe is minél több helyre eljut, ezért összeállításánál szempont volt, hogy senki ne futamodjon meg a sok-sok szöveg láttán. A tablókon igyekeztünk megtalálni a kép -szöveg- idézet helyes arányát, ami ezt a befogadhatóságot biztosítja. A fényképeknél zömmel olyan, családi albumainkban lévő felvételeket kerestünk, amit még eddig nem publikáltak, itt láthatók először. A fiatal generációt célozva egy-egy tablón QR-kódokat helyeztünk el, amelyek egy okostelefon segítségével feloldhatók: itt plusz anyagok, dokumentumok, eredeti hangfelvételek láthatók / hallhatók.

Bár én magam dédunokaként személyesen nem ismertem őt, - talán ebből adódóan a másik 2 kurátorral, Ravasz-unoka mellett külső „szem” is lehettem - mégis elmondanám, hogy a munka során mi fogott meg leginkább személyéből. Amellett, hogy egy fantasztikus reneszánsz ember volt, rendkívüli intelligenciával megáldva, engem különösen megdöbbenett a munkabírása. Az, hogy végiglátogatta egyházkerülete minden egyes gyülekezetét, nem a mai közlekedési viszonyok között eljutott a legapróbb falu legkisebb gyülekezetébe is. Hogy életműve micsoda mennyiségű – a minőségről nem is beszélve – igehirdetésből, beszédből, előadásból, cikkből, értekezésből, tanulmányból, fordításból, levelezésből áll - javarészt gyönyörű kézírással – ámulatra készítetett. És ezek megírása természetesen mind felkészülést is igényelt; tudjuk, minden egyes vasárnapra lelkiismeretesen készült – még a kényszerű elhallgatás után is. A rengeteg, közéleti szerepéből fakadó kötelezettség teljesítése, az egyházirányítás, mellette az 5 gyermeket nevelő család - szinte hihetetlen, hogyan győzte mindezt a szolgálatot. Nyilván a Jóisten segítségével...